

31968L0151

L 65/8

EUROOPA ÜHENDUSTE TEATAJA

14.3.1968

ESIMENE NÕUKOGU DIREKTIIV,

9. märts 1968,

tagatiste kooskõlastamise kohta, mida liikmesriigid äriühingu liikmete ja kolmandate isikute huvide kaitseks EMÜ asutamislepingu artikli 58 teises lõigus tähendatud äriühingutelt nõuavad, et muuta sellised tagatised ühenduse kõigis osades võrdväärseteks

(68/151/EMÜ)

EUROOPA ÜHENDUSTE NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Majandusühenduse asutamislepingut, eriti selle artikli 54 lõike 3 punkti g,

võttes arvesse asutamispriirangute kaotamise üldprogrammi, ⁽¹⁾ eriti selle VI põhijaotist,

võttes arvesse komisjoni ettepanekut,

võttes arvesse Euroopa Parlamendi arvamust, ⁽²⁾

võttes arvesse majandus- ja sotsiaalkomitee arvamust ⁽³⁾

ning arvestades, et:

EMÜ asutamislepingu artikli 54 lõike 3 punktis g ja asutamispriirangute kaotamise üldprogrammis ettenähtud kooskõlastamine on pakiline küsimus, eelkõige aktsiaseltside ja teiste piiratud vastutusega äriühingute puhul, sest selliste äriühingute tegevus ulatub sageli üle riigipiiride;

siseriiklike normide kooskõlastamine, mis käsitlevad avalikustamist, kõnealuste äriühingute kohustuste kehtivust ja äriühingute tühisust, on eriti tähtis eelkõige kolmandate isikute huvide kaitseks;

samal ajal tuleb selliste äriühingute suhtes kõnealustes küsimustes kehtestada normid ka ühenduse tasandil, sest need äriühingud pakuvad kolmandatele isikutele ainsa tagatisena oma vara;

äriühingu põhidokumendid peaksid olema avalikustatud, et kolmandad isikud saaksid tutvuda nende sisuga ja muu äriühingut puudutava teabega, eelkõige andmetega isikute kohta, kellel on õigus esindada äriühingut;

kolmandate isikute kaitse peab olema tagatud normidega, millega on maksimaalselt piiratud äriühingu nimel võetud kohustuste kehtetuse alused;

tagamaks äriühingu ja kolmandate isikute, samuti äriühingu liikmete vaheliste suhete õiguskindlus on vaja piirata tühisuse aluseid ning tühiseks kuulutamise otsuse tagasiulatuvust, samuti kinnitada lühike tähtaeg, mille jooksul kolmandad isikud võivad sellise otsuse vaidlustada,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA DIREKTIIVI:

Artikkel 1

Käesolevas direktiivis ettenähtud kooskõlastusmeetmeid kohaldatakse liikmesriikide õigus- ja haldusnormide suhtes, mis on seotud järgmiste äriühinguliikidega:

— Saksamaal:

die Aktiengesellschaft, die Kommanditgesellschaft auf Aktien, die Gesellschaft mit beschränkter Haftung;

— Belgias:

de naamloze vennootschap, la société anonyme,

de commanditaire vennootschap op aandelen, la société en commandite par actions,

de personenvennootschap met beperkte aansprakelijkheid, la société de personnes à responsabilité limitée;

⁽¹⁾ EÜT 2, 15.1.1962, lk 36/62.

⁽²⁾ EÜT 96, 28.5.1966, lk 1519/66.

⁽³⁾ EÜT 194, 27.11.1964, lk 3248/64.

— Prantsusmaal:

la société anonyme, la société en commandite par actions, la société à responsabilité limitée;

— Itaalias:

società per azioni, società in accomandita per azioni, società a responsabilità limitata;

— Luksemburgis:

la société anonyme, la société en commandite par actions, la société à responsabilité limitée;

— Hollandis:

de naamloze vennootschap, de commanditaire vennootschap op aandelen.

f) bilans ja kasumiaruanne iga majandusaasta kohta. Bilansidokument peab sisaldama andmeid isikute kohta, kes peavad seaduse kohaselt bilansi kinnitama.

Artiklis 1 viidatud Saksamaa, Belgia, Prantsusmaa, Itaalia või Luksemburgi õigusele alluvate äriühingute *Gesellschaft mit beschränkter Haftung*, *société de personnes à responsabilité limitée*, *personenvennootschap met beperkte aansprakelijkheid*, *société à responsabilité limitée* ja *società a responsabilità limitata* puhul ning Hollandi õigusele alluva äriühingu *besloten naamloze vennootschap* puhul lükatakse käesoleva sätte kohustuslik kohaldamine edasi kuni kuupäevani, mil tuleb rakendada direktiiv, mis käsitleb bilansside ja kasumiaruannete andmete kooskõlastamist ning nende äriühingute vabastamist kas täielikult või osaliselt kõnealuste dokumentide avalikustamise kohustusest, kelle bilansi üldsumma on väiksem selles direktiivis määratletust. Nõukogu võtab sellise direktiivi vastu kahe aasta jooksul alates käesoleva direktiivi vastuvõtmisest;

g) äriühingu asukoha muutmine;

h) äriühingu lõpetamine;

i) äriühingu kuulutamine tühiseks kohtu poolt;

j) likvideerijate määramine, andmed nende kohta ja nende volitused, välja arvatud juhul, kui sellised volitused tulenevad otseselt ja eranditult seadusest või äriühingu põhikirjast;

k) likvideerimismenetluse lõppemine ning registrist kustutamine nende liikmesriikide puhul, kus registrist kustutamine toob kaasa õiguslikke tagajärgi.

2. Lõike 1 punkti f tähenduses loetakse äriühinguks *besloten naamloze vennootschappen* järgmistele tingimustele vastavad äriühingud:

a) nad ei saa välja anda esitajaaktsiaid;

b) ükski isik ei saa välja anda nimeliste aktsiate esitajaaktsiatähte Hollandi äriseadustiku paragrahvi 42 punkti c tähenduses;

c) nende aktsiaid ei saa noteerida väärtpaberibörsil;

d) nende põhikirjas on klausel, mis nõuab enne aktsiate võõrandamist kolmandatele isikutele äriühingu nõusolekut, välja arvatud üleandmine surma puhul ja, kui põhikiri seda ette näeb, üleandmine abikaasale või ülenejatele või alanejatele sugulastele; võõrandamine peab olema vormistatud kirjaliku kokkuleppena, mitte ühelgi juhul blankovormis, ning kandma nii aktsiate võõrandaja kui ka omandaja allkirja, või olema notariaalselt tõestatud;

I JAGU

Avalikustamine

Artikkel 2

1. Liikmesriigid võtavad vajalikud meetmed tagamaks, et äriühingud avalikustavad vähemalt järgmised dokumendid ja andmed:

a) asutamisdokument ja põhikiri, kui see on eraldi dokumendis;

b) kõik punktis a nimetatud dokumentides tehtavad muudatused, kaasa arvatud äriühingu tegevuse tähtaja pikendamine;

c) pärast asutamisdokumendi või põhikirja muutmist asutamisdokumendi või põhikirja täielik tekst kehtivas redaktsioonis;

d) selliste isikute määramine, ametist vabastamine ja isikuandmed, kellel on kas seadusjärgse organina või sellise organi liikmena õigus:

i) esindada äriühingut tehingutes kolmandate isikutega või kohtus;

ii) võtta osa äriühingu juhtimisest, järelevalvest või kontrollimisest.

Avalikustatust peab ilmne, kas äriühingut esindama volitatud isikud võivad seda teha üksinda või ühiselt;

e) vähemalt kord aastas kapitali suurus, kui asutamisdokument või põhikiri nimetavad lubatud kapitali, välja arvatud juhul, kui kapitali suurendamise korral on vaja põhikirja muuta;

e) nende põhikirjas on fikseeritud, et tegemist on äriühinguga *besloten naamloze vennootschap*; äriühingu nimes on sõnad “*Besloten Naamloze Vennootschap*” või lühend “BNV”.

Artikkel 3

1. Igas liikmesriigis avatakse keskregistris, äriregistris või äriühingute registris iga registreeritud äriühingu kohta toimik.

2. Kõik artikli 2 järgi avalikustamisele kuuluvad dokumendid ja andmed säilitatakse toimikus või kantakse registrisse; registrikanete objekt peab iga kord peegelduma toimikus.

3. Taotluse korral peab olema võimalik saada koopia või väljavõte artiklis 2 loetletud dokumentidest ja andmetest tasu eest, mis ei ületa koopia tegemise halduskulusid.

Väljastatavad koopiad tõestatakse kui õiged koopiad, välja arvatud juhul, kui koopia taotleja sellist tõestust ei soovi.

4. Lõikes 2 tähendatud dokumendid ja andmed avalikustatakse, avaldades need asjaomases liikmesriigis selleks määratud ametlikus väljaandes kas tervikuna või väljavõttena või viidates dokumentidele, mis on talletatud toimikus või kantud registrisse.

5. Nimetatud dokumentidele ja andmetele võib äriühing tugineda kolmanda isiku vastu ainult pärast nende avaldamist vastavalt lõikele 4, välja arvatud juhul, kui äriühing tõestab, et kolmas isik oli nendest teadlik. Tehingute puhul, mis toimuvad enne kuueteistkümnendat päeva pärast avaldamist, ei või siiski kõnealustele dokumentidele ja andmetele tugineda selle kolmanda isiku vastu, kes tõestab, et tal oli võimatu dokumentide ja andmetega tutvuda.

6. Liikmesriigid võtavad vajalikud meetmed vältimaks lahknevusi trükis avaldatu ja registris või toimikus sisalduva vahel.

Lahknevuse korral ei või siiski kolmanda isiku vastu tugineda trükis avaldatud tekstile; siiski võib sellele tugineda kolmas isik, välja arvatud juhul, kui äriühing tõestab, et kolmas isik oli teadlik toimikus talletatud või registrisse kantud tekstist.

7. Lisaks võib kolmas isik alati tugineda dokumentidele ja andmetele, mille puhul pole avalikustamisnõudeid veel täidetud, välja arvatud juhul, kui need avalikustamatus tõttu ei kehti.

Artikkel 4

Liikmesriigid sätestavad, et kirjad ja tellimiskviitungid peavad kajastama järgmisi andmeid:

- register, kus säilitatakse artiklis 3 nimetatud toimikut, samuti äriühingu registrinumber selles registris,
- äriühingu õiguslik vorm, asukoht ja, kui see on asjakohane, teade selle kohta, et äriühing on likvideerimisel.

Kui nimetatud dokumentides mainitakse äriühingu kapitali, tuleb osutada märgitud aktsiate või osade kogunimiväärtusele ja tasutud sissemaksete summale.

Artikkel 5

Iga liikmesriik määrab kindlaks, millised isikud täidavad avalikustamisega seotud vorminõuded.

Artikkel 6

Liikmesriigid näevad ette asjakohased karistused järgmistel juhtudel:

- kui on jäetud avalikustamata bilanss ja kasumiaruanne, nagu on nõutav artikli 2 lõike 1 punkti f järgi,
- kui äridokumentidest on välja jäetud artiklis 4 sätestatud kohustuslikke andmeid.

II JAGU

Äriühingu kohustuste kehtivus

Artikkel 7

Kui asutamisel oleva äriühingu nimel on teostatud õigustoiminguid enne seda, kui ta on omandanud juriidilise isiku staatuse ja kui äriühing ei võta endale sellistest toimingutest tulenevaid kohustusi, kannavad selliseid toiminguid teostanud isikud piiramatut solidaarset vastutust, kui pole kokku lepitud teisiti.

Artikkel 8

Vormikohane andmete avalikustamine isikute kohta, kellel on äriühingu organina õigus teda esindada, muudab võimatuks tugineda nende nimetamise ekslikkusele kolmanda isiku vastu, välja arvatud juhul, kui äriühing tõestab, et kolmas isik oli sellest teadlik.

Artikkel 9

1. Äriühingu organite teostatud toimingud on äriühingule siduvad ka juhul, kui nimetatud toimingud ei vasta äriühingu

eesmärkidele, välja arvatud juhul, kui sellised toimingud ületavad volituste piire, mis on neile organitele seadusega antud või mida seadus lubab neile anda.

Liikmesriigid võivad siiski sätestada, et sellised äriühingu eesmärkide vastased toimingud ei ole äriühingule siduvad, kui äriühing tõestab, et kolmas isik teadis, et kõnealune toiming ei vastanud äriühingu eesmärkidele või arvestades asjaolusid ei võinud ta olla sellest teadmata; põhikirja avaldamine iseenesest ei ole piisav tõend.

2. Kolmanda isiku vastu ei või kunagi tugineda äriühingu organi volituste piirangutele kas põhikirja või pädeva organi otsuse alusel, ka mitte juhul, kui need on avalikustatud.

3. Kui siseriiklik seadus näeb ette, et äriühingu esindamise volituse võib asjakohastest õigusnormidest kõrvale kaldudes anda põhikirjaga ühele isikule või mitmele ühiselt tegutsevale isikule, võib seaduses sätestada, et kolmanda isiku vastu võib sellele põhikirjasättele tugineda tingimusel, et see on seotud üldise esindamisvolitusega; sellisele sättele tuginemine kolmanda isiku vastu on reguleeritud artikliga 3.

III JAGU

Äriühingu tühisus

Artikkel 10

Kõikides liikmesriikides, kelle seadused ei näe ette ennetavat haldus- või kohtulikku kontrolli seoses äriühingu asutamisega, tuleb äriühingu asutamisdokument ja põhikiri ning kõik nende muudatused notariaalselt kinnitada.

Artikkel 11

Liikmesriikide seadused ei või ette näha äriühingute tühisust muidu kui kooskõlas järgmiste sätetega:

1. tühisus tuleb välja kuulutada kohtuotsusega;
2. ühisuse võib välja kuulutada vaid järgmistel juhtudel:
 - a) asutamisdokumendi puudumine või ennetava kontrolli nõuete või notariaalse vormi mittejärgimine;

- b) äriühingu eesmärgid on ebaseaduslikud või vastuolus avaliku korraga;
- c) asutamisdokumendis või põhikirjas pole näidatud äriühingu nime, märgitud osade või aktsiate jaotumist, kapitali suurust või äriühingu eesmärke;
- d) miinimumkapitali suurust käsitlevate siseriikliku seaduse sätete mittejärgimine;
- e) kõigi asutajate teovõimetus;
- f) kõnealust äriühingut reguleeriva siseriikliku seaduse vastaselt on asutajaid vähem kui kaks.

Välja arvatud loetletud tühisuse juhud, ei tohi äriühingut ühelgi muul põhjusel tunnistada olematuks, absoluutselt või suhteliselt tühiseks või tühistatavaks.

Artikkel 12

1. Tühisust kuulutavale kohtuotsusele tuginemine kolmandate isikute vastu on reguleeritud artikliga 3. Kui siseriiklik õigus annab kolmandale isikule õiguse vaidlustada nimetatud otsust, võib ta seda teha kuue kuu jooksul alates kohtuotsuse väljakuulutamisest.
2. Tühisus nagu lõpetaminegi toob kaasa äriühingu likvideerimise.
3. Tühisus iseenesest ei mõjuta kohustuste kehtivust, mis äriühing on endale võtnud või mis on tema suhtes võetud, ning see ei mõjuta äriühingu likvideerimisseisundist tingitud tagajärgi.
4. Iga liikmesriigi seadustes võib sätestada tühisusest liikmetele tulenevad tagajärjed.
5. Osanikud või aktsionärid on kohustatud tasuma nende poolt märgitud, kuid tasumata osade või aktsiate eest ulatuses, mida nõuavad võlausaldajate suhtes võetud kohustused.

IV JAGU

Üldsätted

Artikkel 13

Liikmesriigid jõustavad 18 kuu jooksul alates käesolevast direktiivist teatamisest kõik käesoleva direktiivi täitmiseks

vajalikud õigus- või haldusnormide muudatused ning informeerivad sellest viivitamata komisjoni.

Artikli 2 lõike 1 punktis f ettenähtud avalikustamiskohustus ei jõustu enne 30 kuu möödumist pärast sellest direktiivist teatamist Hollandi õigusele alluva äriühingu *naamloze vennootschap* suhtes, välja arvatud Hollandi äriseadustiku paragrahvi 42 punktis c tähendatud äriühingud.

Liikmesriigid võivad sätestada, et pärast äriühingu asutamist muudetud põhikirja kehtiva redaktsiooni tervikteksti ei pea avaldama enne põhikirja järgmist muutmist või enne 31. detsembrist 1970, olenevalt sellest, kumb kuupäev on varasem.

Liikmesriigid tagavad kõigi käesoleva direktiiviga reguleeritavas valdkonnas vastuvõetavate tähtsamate siseriiklike õigusnormide teksti edastamise komisjonile.

Artikkel 14

Käesolev direktiiv on adresseeritud liikmesriikidele.

Brüssel, 9. märts 1968

Nõukogu nimel

eesistuja

M. COUVE DE MURVILLE